

Vinnande teknik

Primare har vågat sig på att förnya sitt modellprogram med en helt ny förstärkarteknologi baserad på klass-D. Friskt vågat hälften vunnet, heter det ju, men Primare har vunnit mer än så.

Primare har under senare år satt sig det uttalade målet att bygga mid-fi-apparater och har inga ambitioner om det vi (alltför) ofta kallar high-end. Men deras mid-fi ska vara så bra som mid-fi kan bli – inom det området vill man vara i topp. Och som vi kommer att se, kan gränserna här vara rätt flytande.

Det har varit ett framgångsrikt recept och deras förstärkare har fått stor uppskattning på många marknader. Men det betyder också en utmaning när man ska förnya sina produktlinjer – ändra aldrig ett vinnande lag, heter det ju i idrottens värld.

Det är ingen hemlighet att 32-serien är en sorts knall-eller-fall-produkt för en firma som Primare. Man behövde få fram en produkt som ljudmässigt låg i rak linje med de tidigare produkterna och samtidigt lyfte upp återgivningen till en högre nivå.

Man har därför utvecklat en förstärkarteknologi som kommer att genomsyra hela Primare-programmet framöver. Men, om inte marknaderna tog väl emot den nya satsningen, om de inte gillade ljudet, så skulle Primare vara illa ute. Hos Primare menade man att man kommit så långt man kunde med

den teknik som satt i deras tidigare förstärkare. Det gjordes ordentliga försök att förbättra de befintliga produkterna, men det stod snart klart att om de ville komma till nästa nivå var de tvungna att se på annan teknik.

Här är det idag naturligt att se närmare på klass-D. Dock har den tekniken, förutom en del uppenbara fördelar, också en del nackdelar. Det har så småningom lett fram till en helt egen variant på temat, något man valt att kalla UFPD. Man har tagit viss hjälp utifrån för att kunna skapa UFPD, men det är Primares egen R&D-avdelning som bär det huvudsakliga ansvaret.

Och vi kan konstatera att det nya tilltaget tagits emot väl, då bl.a. EISA valt att utnämna CD32/I32 till årets tvåkanalsprodukter. Således verkar Primare ha lyckats med sitt uppsåt.

UFPD

UFPD – Ultra Fast Power Device – går i korthet ut på att man integrerar förstärkning och filter samt har en 26 dB feedback gain loop över hela audio-bandbredden som noga kompenserar för ändringar på filterutgången. Det resulterar till skillnad mot vanligt klass-D i både hög bandbredd och rak frekvensgång. Dessutom blir THD låg över hela audiobandet

och man får en frekvensgång som inte blir påverkad av högtalarlasten.

Strömförsörjningstekniken kallar man för PFC – Power Factor Control. Den kontrollerar strömmen från nätingången så att det alltid är en ren sinusvåg med samma frekvens och fas som nätströmmen.

32-serien

Ett par inledande betraktningar kan vara på sin plats. Apparaterna har omisskännlig Primare-design, men man har med små medel lyft designen till högre höjder – det är rasande eleganta maskiner! Det kanske inte alltid framgår av en bild eller en uppsättning i en affär, men i hemmiljö fungerar det.

Även om jag är van vid att omgärdas av snygg – och ofta väldigt dyr – hifi går det inte att bortse från att detta visuellt sett är något av det mest genomfört läckra jag haft besök av på länge. Att byggena dessutom riktigt strålar av kvalitet och är både enkla och smidiga att betjäna gör inte saken sämre.

I32 ...

... är en 2x120W integrerad förstärkare med klass-D UFPD-förstärkning. Grön är den natur-



ligtvis också, då den endast uppges dra 0,2 watt i stand-by.

Det finns fem par ingångar varav två par är balanserade. Dessutom finns en rec-utgång och en förförstärkarutgång – alltså två utgångar från förförstärkaren varav den ena är fast och den andra styrs via volyminställningen på förstärkaren. De två paren högtalarutgångar är i välkänd WBT-lookalike utmärkt kvalitet. I övrigt finns både triggerutgång och in/ut för ihopkoppling med andra produkter i 32-serien så att de smart nog kan köras med samma fjärr.

Fronten är stilren, men av någon anledning hade jag hellre sett att volymen satt till höger och ingångsväljaren till vänster. Gammal vana? Eller är det inte så att det är det mest gängse?

Till förstärkaren finns också aviserat en medieuppgärdering i form av ett kort som enkelt kan sättas in i maskinen, och ska erbjuda upp till 24 bit/192 kHz-streaming från internet, NAS-disk eller dator, internetradio samt diverse digitala ingångar. Denna mediedel ska också kunna fås som en separat enhet i 32-serien.

CD32 ...

... är efterträdaren till den populära CD31. Här

används två Burr-Brown PCM1704-DACar tillsammans med ett DF1796-digitalfilter. Här används även en SRC4382 sample rate converter som kan uppsampla till 96 kHz.

Drivverket kommer från Sanyo och är i motsats till så många andra inte byggt kring en multiformatläsare utan är en renodlad CD-transport. Här finns heller inga op-ampar och utgångssteget är en mosfet-baserad single-end-konstruktion.

CD32 har två par analoga utgångar varav den ena är balanserad och digitala utgångar i form av AES/EBU (balanserad), Toslink (optisk) och S/PDIF (RCA phono). Dessutom finns en USB-ingång som klarar MP3- och WMA-filer från antingen en USB-disk eller ett USB-minne. Det kanske hade varit lite mer handy att ha den anslutningen på fronten, å andra sidan hade det ju stört den läckra designen... Ställ inför det valet föredrar jag att ha den på baksidan!

IR in/ut gör att förstärkaren kan kopplas ihop med CD32 så det hela styrs med en enda fjärr.

Fjärren

Fjärrkontrollen C23 är en rätt stor men fak-

tiskt rätt välfungerande sak i plast, men med en ”upper mid-fi”-framtoning, om ni förstår vad jag menar. Jag brukar vara tämligen kritisk mot fjärrar i allmänhet men måste ge Primares fjärr betyget ok, trots att de har gjort en insats för att försöka förvirra det hela lite extra. Men de knappar som man använder dagligen sitter centralt och fint, och så kan man bara strunta i resten.

Av någon anledning är det också den fjärr som jag utan konkurrens kan komma ihåg att jag lagt mest tid på att leta efter. Trots sin storlek är den en kameleont med omgivningen och tenderar att försvinna hela tiden.

Ljudet generellt

Så var det ju det där med ljudet. Fungerar det där med UFPD?

Ja, i högsta grad. Det är lika bra att klämma ut det med en gång, det är både överraskande och trevligt när ens högt ställda förväntningar faktiskt överträffas.

Jag hade hört CD32/I32-kombinationen flera gånger tidigare på diverse demos, men på en demo är ju mycket tillrättalagt och det finns alltid flera delvis obekanta faktorer med i ekvationen som rum, kablar, högtalare etc.



CD32 har två par analoga utgångar varav den ena är balanserad samt digitala utgångar i form av AES/EBU, Toslink och S/PDIF. Dessutom finns en USB-ingång som klarar MP3- och WMA-filer.

Primare CD32/I32 har fått spela i två olika lyssningsrum och med tämligen varierande kringutrustningar under testperioden. De har fått spela med mycket billiga såväl som mycket dyra högtalare, kablar av högst olika konstruktioner och inte minst priser samt framför allt väldigt mycket olika sorters musik.

Mitt övergripande betyg är att den övre gränsen för mid-fi ibland blir verkligt oskarp och flytande. Primare-paret spelar på ett i mitt tycke klart högre trappsteg än sina föregångare. Det är inte så att föregångarna var varken dåliga eller inte prisvärda, de nya låter bara genomgående (ännu) bättre.

Allt det ovanstående handlar om de båda tillsammans. Tar vi CD32 för sig, så har jag brukat ha den hållningen att man kan få en mycket bra CD-spelare för 5000 kr och sedan händer egentligen inget synnerligt rent ljudmässigt förrän man ska tiodubbla kostnaden – eller mer. Detta blir mer och mer en sanning med modifikation.

Modifikationen CD32 presterar en härligt homogen och klangriktig återgivning där frånvaron av ”fnidder” inte kan undgå att observeras. Bakgrunden är tyst som på nästan en high-end-maskin och det skulle vara intressant att se en jittermätning – det verkar som om det är god kontroll över jittret vilket det ljudmässiga resultatet pekar på. Det är glädjande att konstatera att det fortfarande även sker en utveckling på CD-spelare i de här prisklasserna. Riktigt bra, Primare.

Ljudet med exempel

Det första man lägger märke till är att bakgrunden är tyst. Det innebär att du hör rummet riktigt tydligt. High Fidelity Reference CD No. 8 har en inspelning från Danmarks Radio av

Mozarts Pianokonsert No. 20 med Katrine Gisinge som solist. Det är ett svårt nummer att återge för både Katrine och orkestern spelar otroligt finkänsligt och tyst. Men när numret startar hör man atmosfären och själva rummet – om inte elektroniken är tyst försvagas denna effekt märkbart. 32-paret klarar det alldeles utmärkt, och det gäller återgivningen av hela numret. Det är förresten ett spår som även kan skilja agnarna från vetet vad högtalare angår. Prova själv!

k.d. langs senaste album Sing it Loud är härligt inspelat och dessutom härlig musik. Tösen har roligt! Det framgår tydligt via Primare 32, som också kan lägga den riktiga mängden väldefinierat kött i botten på musiken – produktionen tar ut svängarna här, men på ett härligt musikbefrämjande sätt som gör att studioinspelningarna får en hög grad av livekänsla.

Spelar vi något helt annat, som Eric Bibbs nya Blues, Ballads & Work Songs kan man utan problem höra de klangmässiga skillnaderna på de olika gitarrer som Bibb använder på de olika spåren. Akustiska gitarrer är både svåra att spela in och att återge, men Jan-Eric Persson från Opus 3 har gjort ett fint jobb vid inspelningen och 32-paret kvitterar med en alldeles utmärkt återgivning där de övertoner som krävs för att ge de olika karaktärerna absolut ges rättvisa.

Jag skrev förut att det var en homogen återgivning, och

det är verkligen det som det hela handlar om. Det känns som nyckeln till att Primare lyckas så genomgående bra på verkligt olika musik.

Musikbefrämjande

På det hela taget är det en mycket musikbefrämjande återgivning vi får oss till livs. Jag har haft flera väsentligt dyrare produkter hemma som bara får se bakhjulet på Primare. Samtidigt kan man säga att det naturligtvis finns en övre gräns för vad paret klarar av. Det är inte en återgivning i high-end-sfären, men några gånger kan man ändå förledas att tro det.

32-paret har prislappar som absolut ligger i högsta laget för vad gemene man är beredd att betala för en ljudanläggning. Dock har jag svårt att föreställa mig att man kommer så mycket längre för den kostnad som Primare-paret betingar. För en musiklyssnare med normalinkomst – eller jag kanske skulle säga

normala prioriteringar – ger det här paret upplevelser av en kaliber som gör investeringen mer än rättfärdigad. Att de samtidigt är mycket lätta att leva med gör inte saken sämre.

Båda apparaterna är ytterst prisvärda var för sig, och tillsammans är de ett scoop. Vi kan bara hålla med EISA-jury och ger därför våra varmaste rekommendationer.

<p>Ljudkvalitet ★★★★☆</p> <p>Funktionalitet ★★★★☆</p> <p>Användning ★★★★★</p> <p>Kvalitetsintryck ★★★★★</p>	
<p>+ Visuellt tilltalande Homogen återgivning Prisvärd</p>	
<p>- USB på baksidan</p>	
<p>Pris: 22 900 kr/st audioactive.se</p>	



HiFi Mässan 2011

5-6 November

Välkomna till Radisson Blu Hotel i Malmö.

Vartannat år sedan slutet av 80-talet har HiFi mässan i Malmö varit ett välkänt återkommande evenemang. Årets mässa kommer att få ett delvis nytt utseende på ett nyrenoverat, fräscht Radisson Blu Hotel.

Under mässans två dagar ger vi dig möjlighet att se och uppleva det senaste inom Stereo HiFi, men även uppleva bildkvalitén från de allra hetaste projektorerna på marknaden. Träffa representanter från landets importörer och även i del fall konstruktörer och tillverkare. Vi vill ge dig en upplevelse, väcka sköna tankar kring detta med ljud och bild men också ge dig rätt vägledning till dina kommande investeringar.

Mässans öppettider:

Lördag 10.00 - 17.00

Söndag 11.00 - 16.00

Radisson Blu Hotel Malmö

Östergatan 10

Mer info finns på hifimassan.se

Ett samarbete mellan



www.bildochljudcenter.se



www.malmsjohifi.se